

Cvetanje algi u Baltičkom moru u leto 2018. Ranijih godina, cvetanje algi kao što su ova dovela su do pojave "mrtvih zona" u Baltičkom moru. (Zaslugom: NASA Zemaljska observatorija)

Nivo kiseonika u Baltičkom moru je najniži za poslednjih 1500 godina

Baltičko more na jugu Švedske i Finske okruženo severnim evropskim zemljama mesto je jedne od najvećih mrtvih zona sveta. U ovim oblastima većina morskih životinja ne može da preživi jer su vode siromašne kiseonikom.

Istraživači koji su objavili rad u EGU časopisu *Biogeosciences* (*Biogeonauke*) otkrili su da je problem rastvorenog kiseonika u priobalnim vodama Baltičkog mora ozbiljniji nego što se ranije mislilo. Novo istraživanje ukazuje da je tokom poslednjih 100 godina priobalni deo Baltičkog mora izgubio ozbiljnu količinu rastvorenog kiseonika što se nije desilo u proteklih 1500 godina!

Istraživači tvrde da su za to krive ljudske aktivnosti kao što je zagađenje vode koja potiče od poljoprivrede i komunalnih voda – kanalizacije koje se ulivaju u more. Sve ovo utiče da voda u priobalnim područjima postaje siromašna kiseonikom. Klimatske promene i globalno zagrevanje pogoršavaju problem, jer toplije more ima manje rastvorenog kiseonika u odnosu na hladniju vodu.

Vode sa malom količinom rastvorenog kiseonika utiču negativno na lokalne ekosisteme i populacije što dovodi do velikog pomora morskih životinja. Takođe, ovo se može negativno odraziti i na smanjenje količine ribe za ljudsku ishranu, jer riba izbegava područja sa niskim sadržajem rastvorenog kiseonika u vodi.

Mnoge zemlje u Baltičkom regionu preduzele su mere za smanjenje zagađenja, međutim studija ukazuje da je potrebno mnogo više za spasavanje priobalnih voda.

Razgovarajte sa nastavnikom/-com ili roditeljima:

Šta je mrtva zona i šta dovodi do njene pojave? Kako zagađujuće supstance (veća količina organskih supstanci) dovode do smanjenja kiseonika u priobalnim vodama? Saznajte više na veb stranici: egu.eu/5SJAPR.

Šta su klimatske promene? Saznajte više na veb stranici NASINA klima za decu egu.eu/5NSIW8.

Ovo je dečja verzija saopštenja Evropske Geonaučne Unije (EGU) 'New study: oxygen loss in the coastal Baltic Sea is "unprecedentedly severe"' ("Nova studija: gubitak kiseonika u primorskom delu Baltičkog mora je bez presedana i ozbiljan problem"). Tekst je napisala Bárbara Ferreira (EGU menadžerka za medije i komunikaciju), za naučnu javnost recenzirali Sara Minot (Univerzitet Ekseter, UK) i Sami Jokinen (Univerzitet u Turkuu, Finska), a za korišćenje u obrazovne svrhe priredila Sali Soria-Deng (saradnik za škole, GEOMAR Helmholtz Centar za istraživanje okeana Kiel, Nemačka). Verziju na srpskom jeziku priredila Marina Drndarski (nastavnica biologije u OŠ „Drinka Pavlović“ Beograd, Srbija). Za više informacija pogledajte: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.

